

Les mer om ...

Papageno-effekten

Treningsbehandling ved kronisk utmattelsessyndrom?

Trening kan redusere graden av utmattelse ved kronisk utmattelsessyndrom. Forutsetningen er god oppfølging og at treningen er tilpasset den enkeltes funksjonsnivå. Effekten på smerte og helserelatert livskvalitet er usikker. Dette viser en metaanalyse av sju effektstudier.

Side 222, 231

Hjernesvulst med dårlig prognose

Høygradig gliom rammer 200 nordmenn hvert år. Vanligste symptom er fokale neurologiske utfall, epileptiske anfall og trykksymptomer. Diagnosen er basert på MR-undersøkelse og biopsi. Kurativ behandling finnes ikke. Vanligvis foretas kirurgisk eksisjon med påfølgende stråleterapi, eventuelt også kjemoterapi. Prognosene er dårlig.

Side 238

Bisfosfonat mot osteoporose

Perorale bisfosfonater reduserer risikoen for osteoporotiske frakter i rygg og hofte og er førstevang ved behandling av osteoporose. Intravenøs behandling kan være aktuelt ved gastrointestinale bivirkninger. Bisfosfonat benyttes også ved flere medfødte beinsykdommer og som adjuvant behandling ved kreft.

Side 244

Antikoagulasjon og blodplatehemming

Behandling av pasienter som trenger både peroral antikoagulasjon og blodplatehemming er en vanskelig balansegang mellom risiko for blødning og risiko for trombose. Kombinasjonen warfarin, acetylsalisylsyre og klopidogrel gir god profylakse mot koronartrombose, stenttrombose og tromboemboli, men økt risiko for blødning.

Side 252

Å forklare psykisk sykdom

Både biologiske, psykologiske og sosiale faktorer bidrar til psykiske lidelser. Hvordan virker disse faktorene sammen? Hva vil det si å forklare psykiske lidelser? Kan en modell med ulike analysenivåer og sammenhengen mellom disse bidra til å forklare psykiske lidelser?

Side 254

Unge Werthers lidingar gikk nylig på Det Norske Teatret. Goethes kjærighetsroman fra 1774 ender i selvmord, og rykter om en selvmordsbølge i Europa fulgte i bokens fotspor. Slik mulig selvmordssmitte kalles gjerne Werther-effekten, og det er bakgrunnen for de presseetiske reglene om varsomhet ved omtale av selvmord. Nylig har forskere vist at medieomtale av mennesker som overvinner en suicidalkrise kanskje kan forebygge selvmord. De foreslår å kalle dette for Papageno-effekten etter rollefiguren i *Tryllefløyten* som mistet sin elskede og planla selvmord, men ble reddet ved at noen minnet ham på bedre alternativer.

Charlotte Haug
Charlotte Haug
redaktør

Forsiden

Illustrasjon © Svein Størksen

Mystisk utmattelse

Svein Størksen har på forsidenbildet tolket kronisk utmattelse som en tornerosesøvnlike tilstand. I motsetning til det som var tilfellet med Tornerose, som falt i dyp søvn, er det utmattelse som er hovedsymptomet hos pasienter med kronisk utmattelsessyndrom. Hjelper det som kan synes paradokslt – trening mot utmattelse?